

Formandens beretning for 2023

Åstrup Vandværk har pr. 31/12 2023, 275 forbrugere med tilsammen 290 målere. Det er én mindre end sidste år, idet Aastrupvej 17 og 30 er nedlagt som forbruger, og kostalden i Åstrup er skilt fra Anders Piil - det giver to ned og en op.

Vandaflæsning, restancer og lukninger

Der har i år været 50 forbrugere, som ikke har indsendt deres måler aflæsninger her til nytår, og det er lidt flere end sidste år. Det er stort set også de samme forbrugere, som gerne vil betale mig 250,- kr. for at komme ud og aflæse deres måler.

Med hensyn til restancer og lukninger er der heller ikke de store ændringer i forhold til de seneste par år. Vi har næsten ingen forbrugere, der ikke betaler til tiden, og dermed sætter vi stort set heller ingen penge til i den forbindelse.

Vi har et udestående på 12 – 14.000,- kr. her til nytår, og det er ikke meget i forhold til vores omsætning. For det meste er det dødsboer, der er under behandling med bobestyrer. Derudover har vi tre insolvente forbrugssteder, som der er lukket for i øjeblikket, og som der åbnes for igen, når gælden og lukkegebyret er betalt.

Det er Guldborgsund Forsyning, der står for vores opkrævningssystem, og det er dem, der udsender opkrævning, rykkere og til sidst foretager lukning og genåbning.

Vandværkets økonomi

Omkring vandværkets økonomi er det således, som det også fremgår af regnskabet, at vi i 2023 har præsteret et overskud på driften på godt 240.000,- kr. + en renteindtægt på næsten 25.000,- kr.

Dette overskud er en planlagt og budgetteret opsparring til dækning af BNBO-erstatning og til dækning af de udgifter, der evt. kan komme i forbindelse med det teknisk hygiejnisk tilsyn, som vi skal have nu den 8. april. Her kan vi forvente, at spørgsmålet om bundfældningstank igen vil blive taget op, og så har vi måske en udgift på ca. 150.000,- til 200.000,- kr.

V blev for ca. tre år siden pålagt at etablere en tank til bundfældning af vores skyllevand således, at vi ikke udledte for meget okker til kloakken. En sådan tank koster nok i omegnen af 150.000,- til 200.000,- i dag, inkl. etablering. Og hvorfor skubber vi så den udgift? Jo, det skyldes, at vi endnu ikke har fået tilladelse fra kommunen til at udføre projektet. Det er således, at forsyningen forlanger denne tank, men det er kommunen, der skal give en tilladelse til etableringen. Det er nu over tre år siden, vi har søgt, og i mellemtiden har vi rykket for godkendelsen. Men intet er sket, og vores udledning af skyllevand fungerer udmærket som det er, så jeg og bestyrelsen har besluttet, at vi ikke vil bruge mere tid på at rykke for den tilladelse. Den må komme engang, når de får tid til at sætte et stempel på vores ansøgning.

Ligeledes må vi forvente, at der snart sker noget vedr. BNBO. Om det bliver en årlig- eller en engangsudgift, er der stadig nogen tvivl om.

Afholdte bestyrelsesmøder

Der er i det forgangne år afholdt to bestyrelsesmøder. Et konstituerende møde umiddelbart efter sidste generalforsamling, og et bestyrelsesmøde forud for generalforsamlingen her i dag, hvor vandværkets drift, tekniske tilstand og økonomi er blevet gennemgået og ligeledes budget og takstblad for det kommende år.

Driftsforstyrrelser

Vores vandværk er i rigtig god og moderne teknisk stand, og det gør, at vi har en god og stabil forsyning med vand af en rigtig god kvalitet.

Alligevel oplever vi fra tid til anden, at der opstår lidt driftsforstyrrelser i form af et ledningsbrud eller andre ting, som man ikke kan forudse, men som betyder, at der må lukkes for vandet i kortere- og somme tider i lidt længere perioder. Helt undgå disse driftsforstyrrelser kan vi ikke, men med nødgenerator og ringforbindelse til både Ore og Horbelev, er vi godt garderet med hensyn til nødforsyning. Alle kan nu få et anstændigt tryk, også under en nødforsyning.

Med udgangen af 2023 stoppede Lolland-Falster Brandvæsen med at drive det såkaldte "Drikkevandsberedskabet" - det med dunke, som vi også har gjort brug af under vandværksombygningen for nogle år siden. Hvad der kommer i stedet vides ikke på nuværende tidspunkt, men jeg tænker, at hvis det bliver væsentlig dyrere end de ca. 500,- kr. om året som vi giver nu, så er det spørgsmålet, om vi kan klare os med vores to velfungerende ringforbindelser til henholdsvis Ore og Horbelev.

Vandforbrug

Hvad angår vandforbruget, er det sådan, at der til forbrugerne i:

2023 er udpumpet 42.853 m³. (inkl. Ore V.V.)

2022 er udpumpet 34.361 m³.

2021 er udpumpet 44.413 m³.

Altså et forbrug på godt 8.500 m³. mere end året før. Det skyldes, at kostalden i Åstrup er ved at være i fuld drift igen.

Hos forbrugerne (inkl. Ore V.V.) er der målt følgende forbrug:

2023: 38.716 m³.

2022: 31.296 m³.

2021: 40.392 m³.

Altså en stigning på i forbruget på ca. 7.500 m³.

Der er i år købt 134 m³. fra Horbelev, og det er inkl. forbruget på Særslev-Øster 21 og 23 - de to ejendomme, som er koblet på Horbelev-Ledningen, for at der ikke skal opstå dødt vand. Fra Horbelev er det således, at vi køber vand og ikke som med Ore, hvor vi bytter vand.

Vand fra Ore går lige op på nær 141 m³. som vi har fået fra Ore i 2023, og som udligner sig i løbet af indeværende år (dermed ingen udgifter). Når jeg nævner Ore og siger inkl. Ore V.V., så er det fordi jeg har ændret lidt på udregningen, idet jeg regner med hele det antal m³ både frem og tilbage mellem os og Ore, altså, vi har leveret og vi har fået tilbage, og ikke bare differencen. Det giver et

lidt mere retvisende tal på hvor meget vand vi omsætter. Det betyder, at det ikke kun er kostalden, der giver den øgede udpumpning. Det betyder også, at der er plads til lidt større vandspild.

Vores vandspild er på 4.137 m³. svarende til 9,64 % mod 3.065 m³. svarende til 8,67% i 2022 (det tilladte spild på 10 % af den udpumpede mængde, er i år på 4.285 m³.)

Vi har igen i år haft et par ledningsbrud bl.a. et på Løvendal, og det er disse brud, der er skyld i vores vandspild i 2023. I den forbindelse, har vi afbrudt den gamle tærede jernledning på Løvendal, og Henriette og Per er kommet over på ledningen til Præstevænget. Løvendal 6 har vi undladt at tilslutte, da ejendommen er købt af kommunen til nedrivning. Nr. 2 og 4 er på den del af Løvendal- ledningen, som er forholdsvis ny. Pris for denne omlægning er ca.: 25.000,-kr. + moms.

Vi har i det forgangne år renoveret boring III. Rør og pumpe har været oppe, og pumpen er udskiftet. Ligeledes er kompressoren på vandværket blevet hovedrepareret.

El-forbrug

El-forbruget var i:
2023: 22.526 kWh.
2022: 22.577 kWh.

Det svarer til 0,57 kr. pr. m³. udpumpet vand, hvilket er en halvering i forhold til dengang, vi havde de gamle rent-vands pumper.

Desværre er prisen på el steget så meget, at vi ikke rigtigt mærker det fulde udbytte af den besparelse, som de nye pumper giver.

Teknisk-hygiejnisk tilsyn

Vi har ikke haft teknisk-hygiejnisk tilsyn på vandværket siden 2016, men nu går den ikke længere. Som tidligere nævnt får vi tilsyn her den 8. april.

Det er kommunen, der som tilsynsmyndighed bestemmer, hvor ofte dette tilsyn skal finde sted. Ved tilsynet gennemgås vandværk og boringer fra A til Z i forhold til almindelig hygiejne, drift og vedligeholdelse, samt en masse papirer, herunder hygiejnekurser, beredskabsplaner, ledelsessystemer, drift- og vedligeholdelsesplaner o.s.v.

Det er dog langt fra hvert år, at der er tilsyn. Det hænger sammen med hvor mange fejl og mangler, man finder ved tilsynet. Vi havde tilsyn i 2016, umiddelbart efter den store renovering, og det var uden de store bemærkninger, og derfor er der gået så lang tid siden sidste tilsyn.

Vandanalyser

I 2023 er der lavet 10 vandanalyser på vandværk og på ledningsnettet, hvor den mest omfattende analyserer for ca. 135 forskellige ting. Herunder det meget omtalte PFOS og pesticider, og de deraf følgende sporstoffer. Disse analyser har ikke givet anledning til anmærkninger om overskridelser.

Vi har dog fået konstateret PFOS i en prøve på ledningsnettet i januar 2023, og det nævnte jeg også på sidste generalforsamling. PFOS er en af 12 varianter inden for PFAS-området. Resultatet var un-

der det tilladte, men kommunen bad om en kontrolprøve, da det er så meget oppe i tiden. Kontrolprøve blev taget på samme adresse og på vandværket, og viste ingen ting.

En anden analyse på ledningsnettet i Vejringe viste en del forhøjet kim-tal, men ligeledes ved kontrolanalysen var alt normalt.

Vi har fået lavet 3 kontrolanalyser i årets løb, der alle viste, at det var falsk alarm. Hvis det er på den måde, Eurofins tjener ekstra penge på vandanalyser for at være de billigste, så må vi overveje at skifte laboratorium. Ellers bruger vi jo bare pengene på kontrolanalyser.

Der er lavet boringsanalyse på boring III her i 2023 uden bemærkninger. Det er kun på ulige år, at vi får lavet det. I 2025 er det således Boring IV, der skal analysere.

Det er forsat Eurofins miljø i Vejen, der laver vores analyser og det fungerer yderst tilfredsstillende, når vi ser bort fra de ekstra kontrolanalyser.

IT-sikkerhed

Vi har på det seneste gjort os nogle overvejelser omkring IT-sikkerhed. Det er jo meget oppe i tiden, om der evt. skulle være nogen, som kunne komme ind og forstyrrer vores vandforsyning. Vi har rådført os med vores eksterne samarbejdspartner på det tekniske område, Rico Friis fra IQMATIC, og hans vurdering er, at vi ikke har nogen problemer.

Vores regnskab ligger hos Øernes Revision og vores opkrævning foregår via Guldborgsund Forsyning. Alle øvrige papirer og dokumenter befinder sig hos mig, dels i mapper og dels på PC'en i skyen. Tilbage er så SRO-styringen på vandværket, og det skulle altså ikke give anledning til bekymring, medmindre vi får indbrud på vandværket.

Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO)

Vedr. reglerne for BNBO er der ikke rigtig sket noget siden sidste generalforsamling. Og jeg vil forslå, at vi afventer et udspil fra myndighederne. Det kommer sikkert til at ske her i løbet af sommeren, da der kommer en ny BNBO-lov, som pålægger kommunerne at udstede påbud til de landmænd og vandværker, som ikke har indgået aftaler. Påbuddet forventes pr. 1. jan. 2025.

Hvis der først er udstedt påbud, forventes det, at erstatningen bliver en en-gangs erstatning og ikke som nu, hvor der er mulighed for en årlig kompensation. I forbindelse med påbuddet, kommer kommunen også med en pris på erstatningen. Hvor meget det så bliver, ved vi ikke, men det må vel komme frem på et tidspunkt.

Beløbet kan påklages til taksationsmyndighederne, både af lodsejeren og af vandværket. Jeg tænker, at vi i løbet af efteråret kan nå at lave noget lignende det, som Søren har foreslået: Nemlig, at der gives en årlig kompensation, der ligger omkring Sørens eller landboforeningens gennemsnitlige dækningsbidrag I. Det vil i kr. pr. ha. sige, at hvis det havde været gældende nu, så havde beløbet været ca. 9.000, - kr. i 2023-priser. Da der er tale om 2,5 ha., så vil beløbet være ca. 22.500, - kr.

Der er dog ikke er ret mange, som på nuværende tidspunkt, har indgået aftale.

”Foreningen for Grundvandsbeskyttelse” (FFGB) fraråder da også i et nyhedsbrev fra medio juni 2023 på det kraftigste landmændene til at indgå nogen som helst aftaler, så længe man ikke ved, hvad der sker fra myndighedernes side.

Vi er stadig i dialog med Søren, der ligesom jeg og resten af bestyrelsen, er af den opfattelse, at vi ved forhandling skal finde en løsning. Dog kan vi, som også Søren har givet udtryk for, komme i den situation, at vi ikke selv kan bestemme prisen, eller om erstatningen kan blive årlig eller det bliver et engangsbeløb.

Bestyrelsen er fuldt ud indforstået med, at der gives kompensation for de ulemper BNBO-områderne giver, herunder manglende indtjening. Vandværket er ikke interesseret i at købe eller forpagte BNBO-områderne, ej heller betale et engangsbeløb, og det er fordi ingen ved hvor længe en boring kan fungere. Når eller hvis en boring af den ene eller anden grund ikke længere skal bruges, er der jo ikke længere behov for BNBO-området.

Samarbejde om fremtidig vandforsyning på Falster

Omkring samarbejdet om den fremtidige vandforsyning på Falster, er der ikke sket noget i det forgangne år. Vi er jo nået til en hensigtserklæring, som betyder, at Ore og Åstrup foretager alt nødvendig vedligeholdelse for at opretholde driften, men ikke laver nogen store ny-investeringer, altså vi kører en nedslidningspolitik, således, at når vandværkerne i Ore og Åstrup, om 10 – 20 år er slidt op, så skal vandbehandlingen foregå på Horbelev Nye V. V. De tre værker skal så forbindes både med råvands- og rentvandsledninger, så boringerne i Ore og Åstrup forsat kan udnyttes, og Ore og Åstrup bliver så pumpestationer. Før alt dette sker, skal der laves en form for fælles administration og ligeledes fælles vandværkspasning, m.m.

Vi kan se, at en hel del vandværker rundt omkring os lægger sig sammen og bygger nyt o.s.v. Hvor meget de sparer, og hvor meget bedre deres forsyning bliver, det har jeg svært ved at få øje på. Jeg synes, at småt og velfungerende er den bedste og billigste forsyning, man kan få. Vores nuværende aftale, er en IKKE-bindende aftale om et fremtidigt samarbejde mellem Ore-, Åstrup-, og evt. Bregninge og Horbelev vandværker, som omhandler de næste 10 – 20 år.

Hjemmeside og tilmelding til informationsmail

Marianne Schwartz passer stadig vores hjemmeside, og den fungerer som den skal. Marianne opdaterer, når der er behov for det f.eks. i forbindelse med lidt større driftsforstyrrelser og lignende. Vi har jo stadig den regel, at mindre forstyrrelser kan forekomme om onsdagen, og det er derfor ikke altid, vi fra vandværkets side orientere om disse små forstyrrelser.

Vi har jo også et mail-system, som man kan tilmelde sig på vores hjemmeside, så I kan modtage en mail, når der er et eller andet som forbrugerne bør vide.

Som sagt, man skal tilmelde sig servicen via vores hjemmeside:

<http://www.aastrupvandvaerk.dk/>

Indvindingstilladelse

Vores indvindingstilladelse udløb pr. 31. dec. 2022, og den er blevet fornyet eller måske rettere forlænget til udgangen af 2025 med de samme vilkår som før.

Det betyder, at vi har en indvindingstilladelse på 55.000 m³. pr. år, og vores gennemsnitlige udpumpning de seneste fem år, ligger på ca. 45.000 m³. Så det er meget passende.

Årsagen til den korte forlængelse er, at kommunen er ved at udarbejde en ny indsatsplan for kommunens forsyningsstruktur og efterfølgende ny forsyningsplan. Alt sammen udledt af de strengere krav til vandkvalitet og de deraf affødte mange mindre overskridelser på mange vandværker, samt de mange ændringer, der er sket i forsyningsområderne.

Opgaver i de kommende år

I indeværende år har vi valgt at bruge penge på skift af vandmålere til fjern-aflæsning. -Vi gør dette fordi, der er regler for hvor længe vandmålere må være i drift uden kontrol af, om de viser rigtigt. Og i henhold til vores aftale om et evt. kommende samarbejde mellem vandværkerne her på Nordøst Falster, så vælger vi samme slags målere som i Horbelev, og hvis det er muligt køber vi os ind på deres aflæsnings-system. Pris ca. 6 – 800.000, - kr. + moms. Vi indhenter naturligvis tilbud på opgaven, og så må vi se, hvem der er bedst og billigst, eller om vi skal skubbe det endnu et år. Vi har ca. 140 målerbrønde. Resten (ca. 150) af målerne sidder indendørs.

Vi har også, som lovet sidste år, planer om, her i foråret, at flytte Erdmann og skolen over på den anden ledning, der forsyner Vejringe. Dette for at forbedre vandtrykket i de perioder, vi får vand fra Ore V.V.

Som nævnt skal vi måske lave bundfældningstank, og ellers er der kun planer om almindelig vedligeholdelse af vandværk og ledningsnet.

Vi jagter jo forsat evt. mulige utætheder, og er der ledninger, der trænger til udskiftning, så gør vi det. I forbindelse med utætte stophaner, så sløjfer vi dem og laver målerbrønd i stedet - som regel i et godt samarbejde med forbrugeren omkring det økonomiske.

Det var beretningen for det forgangne år, og lidt om det kommende.

- Sluttelig vil jeg sige Tak til bestyrelsen,
- Tak til Steen, vores vandværkspasser.
- Tak til Flemming som passer vores daglige regnskab.
- Tak til Marianne Schwartz, som passer vores hjemmeside.
- Tak til alle håndværkerne.
- Tak til administrationen.
- TAK til alle for et godt samarbejde i det forgangne år.

På bestyrelsens vegne
Formand Bent Jørgensen.